

INTERNETCONSULTATIE WIJZIGING MIJNBOUWWET

Opmerkingen nav voorontwerp van wet tot wijziging van de Mijnbouwwet, hierna Mbw,

Opmerkingen vooraf

1. De navolgende opmerkingen worden naar voren gebracht in aanvulling op de opmerkingen die het IPO namens de gezamenlijke provincies naar voren brengt. De opmerkingen van het IPO worden onderschreven voor zover uit het navolgende niet anders blijkt.
2. In het voorontwerp is uitsluitend sprake van een voorgenomen wijziging van de Mbw; noodzakelijke wijzigingen in andere wetten en besluiten wordt niet voorzien, maar is wel aan de orde. Die wijzigingen van andere wetten en besluiten zijn niet het onderwerp van deze reactie.
3. Een eerder wetsvoorstel tot wijziging van de Mbw ligt ter behandeling bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Wij hebben niet onderzocht of het thans ter consultatie voorliggende voorontwerp in lijn is met dat eerdere wetsvoorstel.
4. In het navolgende volgen wij de artikelen van de geldende Mbw; voor zover onze opmerkingen betrekking hebben op de wijzigingen die in het voorontwerp van wet worden voorzien, wordt naar het voorontwerp verwezen.

Artikelsgewijze opmerkingen

5. In artikel 8 Mbw is thans vermeld dat een winningsvergunning slechts wordt verleend, indien aannemelijk is dat de delfstoffen binnen het gebied waarvoor de vergunning zal gelden, economisch winbaar is. Wij stellen voor om daaraan toe te voegen dat een vergunning slechts wordt verleend indien de winning naar redelijke verwachting geen onaanvaardbare veiligheidsrisico's oplevert. Deze aanvulling komt overeen met de standpunt van de betrokken overheden dat veiligheid een randvoorwaarde is voor de winning van delfstoffen.
6. Volgens het voorontwerp zal in artikel 9, eerste lid, aanhef en onder b, Mbw worden voorzien dat een vergunning kan worden geweigerd op grond van de bij de winning te praktiseren technieken. Uit de toelichting blijkt dat daarmee wordt beoogd om onder meer de toepassing van 'fracking' uitdrukkelijk tot weigeringsgrond te maken. Uit het gebruik van het woord 'expliciet' blijkt dat uitvoering door fracking ook thans reeds, zij het impliciet, vergunningplichtig is, althans moet zijn voorzien in het winningsplan. Die opvatting onderschrijven wij.
7. Volgens het voorontwerp van wet zal in artikel 16 Mbw worden voorzien in de verplichting van Gedeputeerde Staten om de betrokken colleges van Burgemeester en Wethouders en de dagelijkse besturen van de betrokken waterschappen te betrekken bij de opstelling van hun advies. Wij menen dat de indirecte adviestaak van de B&W's en de dagelijkse besturen vervangen moet worden door een direct adviesrecht aan de Minister. GS, de colleges en de dagelijkse besturen kunnen dan naar eigen inzicht voorzien in onderlinge afstemming op basis van gelijkwaardige posities. Overigens is in een rechtstreeks adviesrecht voor de colleges wel voorzien in het voorontwerp bij de voorbereiding van een instemmingsbesluit. Zie ook hierna punt 11.
8. Het voorontwerp voorziet niet in een wijziging van artikel 18 Mbw in die zin dat ook wijziging van een verleende vergunning ambtshalve mogelijk wordt. Wij achten zo'n wijziging zeer gewenst om te voorzien in de behoefte om geldende vergunningen aan te passen aan gewijzigde maatschappelijke behoeften. Wij verwijzen naar de actuele ontwikkelingen in de provincie Groningen. Daarbij wijzen wij er op dat ambtshalve aanpassing van bijv. milieuvergunningen wel wettelijk is voorzien.
9. De Mbw en het voorontwerp voorzien niet in de mogelijkheid om een verleende vergunning in te trekken indien die vergunning een belemmering is voor andere mijnbouwactiviteiten dan die waarop de vergunning betrekking heeft. Wij achten zo'n aanvulling van de wettelijke bepalingen gewenst. Daarbij wijzen wij op de beperking van de mogelijkheden tot het winnen aardwarmte in Groningen ten gevolge van de vergunning voor gaswinning.
10. Volgens het voorontwerp wordt artikel 34, vierde lid, Mbw gewijzigd in die zin dat ook voor de wijzigingen van een instemmingsbesluit de '3.4-procedure' wettelijk verplicht zal zijn. In beginsel achten wij die voorgenomen wijziging correct, maar wijzen er wel op dat die uitgebreide en tijdrovende procedure dan ook zal gelden voor wijzigingen met een geringe betekenis of reikwijdte; tijdsbeslag dat disproportioneel ten opzichte van de inhoud van een voorgenomen wijziging moet worden voorkomen. Voorgesteld wordt om in artikel 34, vierde lid, Mbw de derde volzin te doen luiden: Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is ook van toepassing indien het een besluit betreft inzake wijziging van een besluit omtrent instemming met een winningsplan, tenzij de voorgenomen wijziging geen gevolgen heeft voor de belangen van derden.

11. Ten aanzien van artikel 34, zesde lid, van het voorontwerp zijn wij van mening dat ook de dagelijkse besturen van waterschappen een rechtstreeks adviesrecht moeten hebben inzake instemmingsbesluiten. Zo'n rechtstreeks adviesrecht doet meer recht aan de staatsrechtelijke positie van de waterschappen zoals die is neergelegd in de Waterschapswet. Vgl. ook onder nr. 7.

12. Wij zijn van mening dat in artikel 35, eerste lid, van de Mbw een onderdeel moet worden toegevoegd op grond waarvan in het winningsplan een beschrijving moet worden opgenomen van de wijze waarop schadeclaims zullen worden behandeld.

13. In artikel 36, eerste lid, Mbw dient o.i. ook te worden opgenomen dat de instemming met het winningsplan kan worden geweigerd, indien ongenoegzaam is voorzien in de afhandeling van schadeclaims.

Naar onze opvatting dient artikel 36, tweede lid, Mbw te worden aangevuld in die zin dat intrekking of wijziging van beperkingen en voorschriften ook mogelijk is, indien sprake is van onaanvaardbare schade ten gevolge van beweging van de aardbodem. In de thans geldende tekst zijn die intrekking en wijziging slechts mogelijk bij het risico daarop. Dat zou inhouden dat, wanneer een risico niet is onderkend, maar dergelijke schade zich wel *de facto* voordoet, er geen wettelijke mogelijkheid tot intrekking of wijziging bestaat.

14. In artikel 49, eerste lid, Mbw dient ook te worden voorzien in het stellen van nadere regels inzake de afhandeling van schadeclaims. In het tweede lid, onder d, dient te worden toegevoegd dat de regels ook kunnen worden gesteld ten behoeve van de voorkoming van schade. In de voorgenomen wijziging van onderdeel d van het tweede lid dient 'schade' te worden vervangen door: schade en het voorkomen van schade. De voorgenomen wijziging in 'ernstige schade aan gebouwen en infrastructurele werken' is te beperkend.

15. In afdeling 5.1.2 van de Mbw dient uitdrukkelijk te worden opgenomen dat sprake is van een provinciale belasting zodat de voorschriften inzake provinciale belastingen zoals die zijn opgenomen in de Provinciewet van toepassing zijn. In de praktijk en de literatuur is de kwalificatie als provinciale belasting omstreden.

16. In artikel 124, tweede lid, Mbw zou o.i. moeten worden voorzien dat een afschrift van het verslag ook aan Gedeputeerde Staten wordt gezonden.

17. De volgens het voorontwerp voorgenomen toevoeging van artikel 128A geen naar onze mening onvoldoende garantie voor de zelfstandigheid van het Staattoezicht op de Mijnen (SodM). Mogelijkheden om het gebruik van het mandaat te beïnvloeden, die zijn opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht, met name de bevoegdheid van de mandaatgever, *in casu* de Minister om instructies te geven of de gemandateerde bevoegdheid zelf uit te oefenen, worden niet uitgesloten.

Wij pleiten voor de vormgeving van SodM als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) zodat de Minister de werkzaamheden van SodM slechts vanaf afstand kan beïnvloeden.

Wij dringen er op aan dat bovenstaande opmerkingen worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van het voorontwerp van wet tot wijziging van de Mijnbouwwet.